

Opšte informacije oko migracije na e-fiskalizaciju

Sadržaj

Kome je namenjen ovaj dokument.....	1
Pojam i uloga LPFR-a (Lokalni procesor fiskalnih računa).....	1
Oblik fiskalnih računa.....	2
Koji štampač da izaberem?	2
Kada izabrati termalni štampač?.....	2
Primer Journal formata:.....	3
Primer A4 formata:	4
Izbor štampača.....	5
Uputstvo za korišćenje programa	5
Bezbednosni element	5
Koji bezbednosni element treba da zahtevam od poreske uprave?	5
Nova verzija programa Svera.....	5
Aktivacija novog modela rada i defiskalizacija starih fiskalnih kasa	6
Sertifikacija softvera Svera kao ESIR	6

Kome je namenjen ovaj dokument

Ovaj dokument je namenjen svim korisnicima koji su obveznici nove e-fiskalizacije. Ukoliko ne pripadate ovoj grupi korisnika možete ignorisati ovo uputstvo.

Pojam i uloga LPFR-a (Lokalni procesor fiskalnih računa)

Izvod iz pravilnika kojim se nameće obezbeđivanje LPFR-a u svakom maloprodajnom objektu

1. Šta je procesor fiskalnih računa?

Procesor fiskalnih račun (PFR), je element elektronskog fiskalnog uređaja, koji služi da se računi obrade i fiskalizuju (da se svakom računom dodeli QR kod). PFR može biti hardverski i/ili softverski prema konstrukciji, a prema lokaciji na kojoj funkcioniše može biti:

- lokalni procesor fiskalnih računa (L-PFR) ako je na lokaciji izdavanja računa (u okviru kog imamo i razvojni L-PFR); ili
- virtuelni (V-PFR) ako je u mreži Poreske uprave.

Obveznik fiskalizacije, koji se opredeli za korišćenje elektronskog fiskalnog uređaja koji koristi procesor fiskalnih računa u Sistemu za upravljanje fiskalizacijom (u mreži Poreske uprave) i koji omogućava izdavanje fiskalnih računa isključivo kroz stalnu internet vezu u realnom vremenu, **dužan je da u svakom svom poslovnom prostoru i poslovnoj prostoriji, obezbedi nesmetan rad i najmanje jedan elektronski fiskalni uređaj koji koristi sopstveni procesor fiskalnih računa (LPFR) i koji omogućava izdavanje fiskalnih računa čak i u slučaju privremenog ili trajnog prekida internet veze.**

2. Da li mogu da izdajem račune i prilikom prekida internet veze?

Da, račune je moguće izdavati i kada postoji prekid internet veze. U skladu sa usvojenim zakonom, izuzev u slučaju onlajn prodaje, poreski obveznici su u obavezi da imaju lokalni procesor fiskalnih računa koji će beležiti i potpisivati sve obavljene transakcije do momenta ponovnog uspostavljanja internet veze. Na taj način, predviđena je obaveza čuvanja podataka u internoj memoriji elektronskog fiskalnog uređaja do momenta prenosa podataka Poreskoj upravi.

Tehnički i Komercijalni uslovi korišćenja LPFR-a

LPFR koji mi predlažemo i koji smo testirali je LPFR firme RCL Syst doo i realizovan kao softver (nije neki zaseban uređaj). Ovo znači da se isti instalira na računaru sa kojeg će se izdavati fiskalni računi. Za korišćenje LPFR je neophodno obezbediti:

1. Standardni **čitač kartica**
2. **Bezbednosni element.** Ovo je sertifikat koji se dobija od poreske uprave i zahteva se u vidu standardne *pametne (smart) kartice* (ista kao što je i npr. za eBanking). Za jednu prodavnicu je dovoljno imati jedan LPFR - ukoliko je broj transakcija po kasi umeren. Ukoliko se broj transakcija visok (npr. Prodavnica obuće, odeće, robe široke potrošnje gde svaki čas neko ulazi) ili ima periode visokog opterećenja - predlog je da se za svaku kasu nabavi zaseban LPFR.

Napomena: Moguće je raditi i sa LPFR-ovima drugih dobavljača ukoliko vam komercijalni ili ostali uslovi ne odgovaraju s tim da ste onda u obavezi da nas o tome na vreme obavestite da bismo testirali predloženi LPFR pre migracije na novu fiskalizaciju.

Cena licence za LPFR je **45 EUR + PDV** godišnje i plaćanje se vrši na godišnjem nivou - avansno.

Oblik fiskalnih računa

Postoje dva sertifikovana oblika štampe i to **A4 format** (koji se štampa na običnom štampaču, laserski, ink jet) i **Journal format** (koji se štampa na termalnom štampaču, na traci širine 80mm – slično kao na dosadašnjim fiskalnim kasama, samo je šira traka). U softveru Svera će postojati mogućnost biranja formata, sem za korisnike koji koriste POS modul za koji postoji samo mogućnost štampe u Journal formatu.

Koji štampač da izaberem?

Izbor oblika štampe pre svega zavisi od obima izdavanja fiskalnih računa. Smatramo da, sve dok je ekonomski isplativo da se svaki račun izdaje u A4 formatu preporučljivo da se taj format i koristi, jer se mogu koristiti postojeći resursi (pretpostavka da većina korisnika već poseduje neki laserski štampač).

Kada izabrati termalni štampač?

Računica je da ulaganje u termalni štampač (od 130 -300 EUR zavisno od kvaliteta i tipa) treba da pokrije troškove štampanja po jednoj stranici (računu) za period eksploatacije u odnosu na štampu na A4 štampaču.

Napomena: U ovoj fazi nisu predviđene bilo kakve promene nad oblikom štampi fiskalnih računa zbog vrlo restriktivnog gledišta poreske uprave. Formalno je dozvoljeno da se van okvira kojim se definiše fiskalni račun dodavati komercijalne i ostale elemente štampe, međutim to bi iziskivalo značajno manji font (tako je određeno pravilnikom), tako da smatramo da ni estetski ni tehnički nema smisla dorađivati sam oblik fiskalne štampe. Umesto toga ćemo razmotriti ideju da se odrade zasebne štampe, ukoliko za tim postoji potreba kod nekog klijenta (npr. dodatna specifikacija uz fiskalni račun, uplatnica, specifikacija serijskih brojeva i slično).

U nastavku dajemo primere za obe vrste štampe.

Primer Journal formata:

===== ФИСКАЛНИ РАЧУН =====

112132145

Svera Solutions doo

Svera Solutions doo

Antifasisticke borbe 24 17

Нови Београд

Касир: kasir1

ИД купца: 10:100164418

ЕСИР број: 404/1.0

-----ПРОМЕТ ПРОДАЈА-----

Артикли

=====

Назив	Јед.Цена	Кол.	Укупно
-------	----------	------	--------

Usluga zamene/sat (A)			
-----------------------	--	--	--

1.199,99	1,156	1.387,19
----------	-------	----------

7640137786960 Baterija za Huawei HB43466		
--	--	--

BRBC 3.7V /1150/kom (A)		
-------------------------	--	--

1.856,00	2,000	3.712,00
----------	-------	----------

Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom (
--	--	--

Ж)		
----	--	--

1.400,00	1,000	1.400,00
----------	-------	----------

За уплату:	6.499,19
------------	----------

Уплаћено - Пренос на рачун:	6.499,19
-----------------------------	----------

Повраћај:	0,00
-----------	------

=====

Ознака	Име	Стопа	Порез
--------	-----	-------	-------

A	VAT	9,00%	421,03
---	-----	-------	--------

Ж	VAT	19,00%	223,53
---	-----	--------	--------

Укупан износ пореза:	644,56
----------------------	--------

=====

ПФР време:	09.02.2022 13:12:52
------------	---------------------

ПФР број рачуна:	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-742
------------------	-----------------------

Бројач рачуна:	181/742ПП
----------------	-----------



===== КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА =====

Primer A4 formata:

===== FISKALNI RAČUN =====

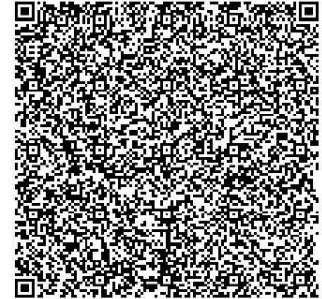
112132145
Svera Solutions doo
Svera Solutions doo
Antifasisticke borbe 24 17
Нови Београд

Kasir: kasir1

ESIR broj: 404/1.0

ID kupca: 10:109707883

Opciono polje kupca: 21:1234556789



PFR broj: BH646YAQ-Dt1Ov1o0-722

PFR vreme 09.02.2022 10:27:55

Brojač računa 179/722ПП

----- PROMET PRODAJA -----

Artikli:

Artikal	Cena	Količina	Ukupno
Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom (A)	199,99	6,000	1.199,94
Baterija alkalna Triaxpower LR6 (AA) 8 kom./kom (Ж)	400,00	3,000	1.200,00
Adapter za Canon NB-11L/kom (Ж)	759,99	1,000	759,99
Usluga zamene/sat (A)	1.199,00	1,250	1.498,75
Za uplatu:			4.658,68

Specifikacija uplata:

Tip Placanja	Iznos
Prenos na račun	2.500,00
Kartice	2.158,68
Povraćaj	0,00

Specifikacija poreza:

Oznaka	Ime	Stopa	Porez
A	VAT	9,00%	222,83
Ж	VAT	19,00%	312,94
Ukupan iznos poreza:			535,77

===== KRAJ FISKALNOG RAČUNA =====

Izbor štampača

U prethodnom poglavlju je navedeno da softver podržava štampu na A4 formatu i Journal oblik štampe (na traci širine 80mm).

- A4 format će biti moguće štampati na svim tipovima laserskih i njima sličnih A4 štampača (štampa se vrši kao štampa bilo kog dokumenta iz softvera).
- Journal oblik štampe će biti moguće štampati na svim termalnim štampačima koji podržavaju širinu trake od 80mm. Napomena: Mi smo se zbog preglednosti računa opredelili da podržimo isključivo ovu širinu trake tako da to treba imati u vidu prilikom izbora štampača.
- Klasičan primer termalnih štampača je: <https://www.epson.eu/products/sd/pos-printer/epson-tm-t88vii-series>
- Prilikom izbora štampača pored kvaliteta štampe treba u obzir uzeti i način rada sa istim u smislu instalacije, mogućnosti podešavanja. Posebno treba obratiti pažnju na mogućnost podešavanja kvaliteta štampe jer QR kodovi koji se štampaju su nestandardno gusti pa može biti problem sa kasnijim skeniranjem istih preko mobilnih telefona ili drugih uređaja koji imaju mogućnost skeniranja QR koda.

Zaključak: Izbor štampača direktno zavisi od izbora štampe tj. od broja fiskalnih računa koji se dnevno štampaju.

Uputstvo za korišćenje programa

Uputstvo za korišćenje programa tj. prvu njegovu verziju dostavljamo kao prilog ovog obaveštenja i u tom uputstvu su opisane sve promene koje su sprovedene u softveru u procesu fiskalizacije, a tiče su operativnog rada. Uputstvo dostavljamo da bi ste bili u mogućnosti pre migracije da se upoznate sa promenama i da u ovom međuperiodu eventualno razrešite nedoumice kako će se koja situacija iz prakse realizovati kroz softver.

Bezbednosni element

Definicija

Bezbednosni element je hardverski ili softverski element koji Poreska uprava izdaje obvezniku fiskalizacije. Obveznik fiskalizacije mora imati bezbednosni element jer je dužan da ga koristi za potpisivanje fiskalnih računa za potrebe sprovođenja postupka fiskalizacije i potvrde identiteta prilikom razmene podataka i informacija sa Poreskom upravom. On obezbeđuje da poreska uprava zna od koga je tačno stigao zahtev za fiskalizacijom i na taj način sprečava zloupotrebe.

Koji bezbednosni element treba da zahtevam od poreske uprave?

Uputstvo za izradu Bezbednosnog elementa koje je skinuto sa sajta poreske uprave se nalazi kao prilog ovog obaveštenja. Za potrebe našeg softvera neophodno je uzeti

1. jedan bezbednosni element tipa **Sertifikat** i
2. onoliko bezbednosnih elemenata tipa **pametna kartica – full format** koliko postoji kasa (prodajnih mesta) u objektu.

Bezbednosni element tipa Sertifikat će se koristiti prilikom fiskalizacije računa preko VPFR (direktno na sajtu poreske) dok će bezbednosni element tipa pametna kartica koristiti prilikom izdavanja računa preko LPFR-a. Na ovaj način će biti omogućeno izdavanje izdavanja računa i kada ne postoji internet veza (preko LPFR-a). Ako se desi neki problem sa LPFR-om (pad servisa, čitač pametne kartice ne funkcioniše itd...) tada će se računi fiskalizovati direktno na sajtu poreske preko VPFR-a, i zato nam treba bezbednosni element tipa Sertifikat.

Nova verzija programa SVera

Da bi se uspešno migrirali na novi oblik fiskalizacije svim korisnicima koji se u svom poslovanju bave maloprodajom kroz naš softver će biti prebačena nova verzija softvera koje će pored ostalog nositi i novo ime SVera. Nova verzija je samo unapređena verzija postojećeg softvera.

Aktivacija novog modela rada i defiskalizacija starih fiskalnih kasa

Mišljenje Paragrafa: Prelaznom i završnom odredbom člana 19a Zakona o fiskalizaciji propisano je da će se sve fiskalne kase koje se nalaze u poslovnom prostoru, odnosno poslovnoj prostoriji, a koje su fiskalizovane na osnovu Zakona o fiskalnim kasama, **danom početka evidentiranja prometa na malo** u tom poslovnom prostoru, odnosno poslovnoj prostoriji u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji, smatrati defiskalizovanim. Prema našem mišljenju, danom otpočinjanja evidentiranja prometa preko novog fiskalnog uređaja, odnosno izdavanjem fiskalnih računa za izvršeni promet na malo, smatraće se sve stare fiskalne kase u navedenom prostoru automatski defiskalizovanim (bez obaveze posebnog obaveštavanja Poreske uprave).

Ovo nam omogućava da pre zvaničnog prelaska na nov model fiskalizacije iskoristimo opciju izdavanja računa tipa **Obuka Prodaja** koji se ne smatra prometom. Samim tim pre prelaska na nov model možemo testirati sva podešavanja a i sami korisnici koji će raditi na izdavanju fiskalnih računa imaće priliku da se obuču, tako što će da naprave par probnih transakcija i poništavanja tih transakcija, pre prelaska na nov način rada. U svakom slučaju ideja je da od trenutka instalacije do trenutka stvarnog početka rada bude što kraće.

Sertifikacija softvera Svera kao ESIR

ESIR – Elektronski sistem za izdavanje računa. Svaki softver ili uređaj koji želi da izdaje fiskalne račune pomoću novog sistema eFiskalizacije mora da sertifikuje rešenje kao dokaz da je ispoštovao sve zakonske zahteve i da može da izdaje fiskalne račune u skladu sa novim Zakonom o fiskalizaciji.

U nastavku je link sa sajta poreske uprave kojim se potvrđuje da je firma Svera Solutions d.o.o. sertifikovala softver pod nazivom Svera kao ESIR: <https://www.purs.gov.rs/sr/fiskalizacija/eFiskalizacija/registar-odobrenih-elemenata-efu.html?ordTable=&ord=&position=&tipEfu=&naziv=&proizvodjac=svera&vrstaOdobrenja=Prenosivo>

Broj pod kojim je sertifikovan ESIR Svera je 404. Pod tim brojem će biti izdavani svi fiskalnih računi (Polje ESIR broj u zaglavlju fiskalnog računa mora da sadrži broj 404) . Trenutna sertifikovana ESIR verzija je 1.0.